

09.11.2015

Stj/1

§ 1055

V 25.11.2015, Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite vastuullisen robotisaation ohjelman laatimisesta Helsinkiin

HEL 2015-003841 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginhallitus päättää katsoa valtuutettu Thomas Wallgrenin aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Thomas Wallgren ja 40 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsinki laatii kuntatason robotisaatio-ohjelman, jossa erityisesti tarkastellaan Helsingin hyvinvointipalveluja ja että ohjelman laatimisessa käytetään asukkaita, asiakkaita ja hoivatyön ammattilaisia osallistavia menetelmiä. Lisäksi aloitteessa ehdotetaan, että kaupunki sitoutuu olemaan vähentämättä hoivatyön henkilöstöä ennen kuin robotisaatio-ohjelma on hyväksytty.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää valtuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Esittelijä viittaa saatuihin lausuntoihin ja toteaa, että robotisaatio etenee laajalla rintamalla. Vuonna 2013 robottipopulaatio kasvoi globaalisti 13% ja pelkästään Kiinassa markkina kasvoi lähes 40 %. Robotit ja

niiden sovellutukset kehittyvät vauhdilla. Robotit tulevat päivä päivältä paremmiksi niin kognitiivisilta kyvyiltään, fyysisiltä ominaisuuksiltaan kuin kyvyiltään tehdä yhteistyötä ihmisen kanssa.

Esittelijä toteaa teknologian ja sen osana robotisaation merkityksen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa lisääntyvän merkittävästi tulevaisuudessa. Palveluissa syntyy tarpeita uusille teknologioille, ja teknologian kehittyminen mahdollistaa uusia palveluja ja palvelujen tuottamisen tapoja. Helsingin kaupunki on strategiaohjelmassaan sitoutunut digitalisaation ja tietotekniikan kehittämiseen palvelemaan kaupunkilaisia ja kaupunkia. Esimerkiksi ääneen reagoiva robottihylje on hyvin suosittu ja se on käytössä ikääntyneiden palveluissa Helsingissä.

Robottien lisääntyvä kyvykkyys autonomisuuteen kuvaa uutta modernia robotiikkaa. Palvelurobottien kehittyessä roboteilla on yhä enemmän tunneälyä, jonka ansiosta niistä tulee työntekijöitä myös palveluympäristöihin. Robotisaation vaikutukset tulevat lähivuosina olemaan mullistavia mm. teollisessa tuotannossa, palvelutyössä, maanpuolustuksessa ja liikenteessä. Robotisaatiolla ennustetaan olevan merkittävä vaikutus myös terveydenhuollossa ja hoivatyössä. Kohtalaisen uusi robotiikan aihealue on ikäihmisille suunnattu palvelurobotiikka, jonka avulla pyritään tuomaan virikkeitä ja aktivoimaan esimerkiksi aivojen kognitiivisia toimintoja, kuten lyhytaikaista muistia.

Robotisaatio muuttaa edetessään merkittävästi sekä elinkeinorakennetta että työpaikkarakennetta. On arvioitu, että robotisaation taloudelliset vaikutukset, mm. uusien tuotteiden, palveluiden ja tuottavuuden kasvun seurauksena, saattavat olla kymmenen vuoden sisällä jopa 6,4 triljoonaan dollaria. Robotiikan kehitys mahdollistaa tuottavuuden kasvun ja uusien toimintamallien synnyttämisen.

Esimerkiksi esineiden ja tavaroiden internet, sensoriteknologia, mobiiliteknologia ja robotisaatio tulevat linkittymään toisiinsa. Nämä kaikki teknologia-alat ovat sellaisia, jotka ovat aidosti kasvualoja ja jossa on tarjolla paljon kaivattuja ja toivottuja työllisyysmahdollisuuksia.

Elinkeino- ja kilpailukykynekökulmasta Suomella on tällä hetkellä kohtalaisen hyvä asema teollisuusrobottien osalta, mutta muilla robotisaation osa-alueilla olemme jäljessä. Pääkaupunkiseudulla lääketiede ja terveysteknologia ovat vahvoja kasvualoja. Lisäksi alueella on merkittävää osaamista ICT sekä muilla vahvasti robotiikkaan liittyvillä aloilla.

09.11.2015

Stj/1

Helsingissä sosiaali- ja terveystalvveluja kehitetään palveluverkkosuunnitelman mukaisesti mm. uudenlaisten palvelumallien ja digitalisaation pohjalta. Niissä huomioidaan myös teknologian uudet mahdollisuudet ja tehdään kokeiluja uusien ratkaisujen edistämiseksi. Sekä henkilöstö- ja muiden voimavarojen käyttö että aktiivinen teknologian hyödyntäminen huomioidaan valtuustostrategiassa sekä toiminnan ja talouden suunnittelussa.

Helsingissä on kaksi valtuustokautta 2009 - 2012 ja 2013 - 2016 ollut käytössä valtuustokauden mittaisen strategiaohjelman strategiaohjausmalli, jossa kaupunginvaltuusto tekee päätöksen strategiaohjelmasta, joka sisältää tärkeät ja keskeisimmät osiot lakisääteisistä toimintaohjelmista. Uuden kuntalain mukainen kuntastrategia korvaa kuntien yksittäiset strategiat ja erilaiset toimenpideohjelmat osana normien purkua ja pakollisia suunnittelu- ja raportointivelvoitteita. Uuden kuntastrategian valmistelussa tuleekin tarkastella robotisaation merkitystä ja arvioida sen käyttöönottoa kaupungin eri toimialoilla.

Vastaus on valmisteltu yhdessä kaupunginkanslian elinkeino-osaston ja talous- ja suunnitteluosaston kanssa. Sosiaali- ja terveystalvvelukunnan lausunto on päätöshistoriassa. Hankintakeskuksella ja teknisen palvelun lautakunnalla ei ollut lausuttavaa asiasta.

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätv

Lisätiedot

Annikki Thoden, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
annikki.thoden(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Thomas Wallgrenin aloite

Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveystalvvelukunta 18.08.2015 § 238

HEL 2015-003841 T 00 00 03

Lausunto

Sosiaali- ja terveystalvvelukunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

"Teknologian ja sen osana robotisaation merkitys sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa tulee lisääntymään. Palveluissa syntyy tarpeita uusille teknologioille, ja teknologian kehittyminen mahdollistaa uusia palveluja ja palvelujen tuottamisen tapoja. Helsingin kaupunki on strategiaohjelmassaan sitoutunut tietotekniikan kehittämiseen palvelemaan kaupunkilaisia ja kaupunkia. Sosiaali- ja terveystieteiden tukee helsinkiläisten aktiivisuutta oman terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi käyttäen sähköisiä ja vuorovaikutteisia menetelmiä.

Helsinki on aktiivinen teknologian hyödyntämisen edistämiseksi eri tavoin. Sosiaaliviraston vanhusten palveluissa toteutettiin vuonna 2012 interaktiivinen robottihanke INTRO, jossa kokeiltiin robottien hyödyntämistä ikääntyneiden virkistystoiminnassa. Tuolloin teknologia ei ollut vielä valmis otettavaksi vakiintuneeseen käyttöön. Ääneen reagoiva robottihylje sen sijaan on pidetty ja käytössä ikääntyneiden palveluissa.

Helsingin kotihoidossa ja muissa ikääntyneiden palveluissa kehitetään ja testataan yhdessä yritysten kanssa useita erilaisia kotona asumista tukevia ratkaisuja. Helsinki on myös mukana Nordic Independent Living Challenge –haastekilpailussa yhdessä muiden pohjoismaisten pääkaupunkien kanssa. Kilpailun tavoitteena on löytää uusia teknologisia ja muita ratkaisuja tukemaan ikääntyneiden sekä vammaisten itsenäistä kotona asumista. Helsinki on sitoutunut testaamaan kilpailussa parhaiten menestyviä tuotteita.

Sosiaali- ja terveystieteiden palveluverkkosuunnitelman mukaisesti uudenlaisten palvelumallien pohjalta. Niissä huomioidaan myös teknologian hyödyntämisen mahdollisuudet ja tehdään kokeiluja uusien ratkaisujen edistämiseksi. Sekä henkilöstö- ja muiden voimavarojen käyttö että aktiivinen teknologian hyödyntäminen huomioidaan toiminnan ja talouden suunnittelussa, eikä sosiaali- ja terveystieteiden näe tarvetta erilliselle robotisaatio-ohjelmalle.

Terveys- ja hyvinvointivaikutusten arviointi

Teknologian hyödyntäminen voi lisätä esimerkiksi ikääntyneiden valinnan mahdollisuuksia ja yksilöllisten palvelujen järjestämistä, turvallisuutta, virikkeellisyyttä tai mahdollisuuksia sosiaaliseen vuorovaikutukseen ja näin edistää terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä."

Esittelijä

virastopäällikkö
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Juha Jolkkonen, osastopäällikkö, puhelin: 310 52482

09.11.2015

Stj/1

---

juha.jolkkonen(a)hel.fi
Helena Soini, erityissuunnittelija, puhelin: 310 46933
helena.soini(a)hel.fi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566